

Київський університет імені Бориса Грінченка

Історико-філософський факультет

Кафедра історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчально роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 04 » 10 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

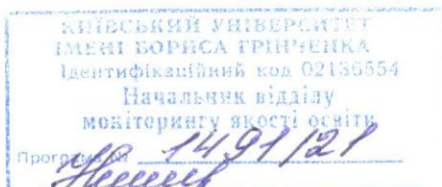
«Українські студії»

для студентів

спеціальності: 052 Політологія

рівня вищої освіти: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 052.00.01 Політологія

Київ-2021

Розробник:

Гуменюк Олена Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України.

Викладач:

Гуменюк Олена Анатоліївна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України.

Протокол від 30 серпня 2021 року № 1

Завідувач кафедри _____ (О. О. Салата)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 052 Політологія

07.10. 2021 р.

Гарант освітньої програми _____ Пояркова Т.К.

Робочу програму перевірено

_____ 20__ р.

Заступник декана _____.

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «_____» 20__ р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «_____» 20__ р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «_____» 20__ р., протокол №__.

на 20__/20__ н. р. _____ (_____), «_____» 20__ р., протокол №__.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Українські студії»		
Вид дисципліни	Обов'язкова	-
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	-
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120	-
Курс	1	-
Семестр	1	-
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	-
Обсяг кредитів	4	-
Обсяг годин, у тому числі:	120	-
Аудиторні	42	-
Модульний контроль	8	-
Семестровий контроль	30	-
Самостійна робота	40	-
Форма семестрового контролю	екзамен	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Українські студії: історія української культури» спрямована на набуття студентами *компетентностей*:

ЗК-01 Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-04 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК-06 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-07 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК-03 Здатність описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

3. Результати навчання за дисципліною

РН-01 Розуміти предметну область, етичні та правові засади професійної діяльності.

РН-04 Мати навички професійної комунікації.

РН-06 Знати свої права та обов'язки як члена демократичного суспільства та використовувати їх у професійній діяльності.

РН-07 Розуміти історію, закономірності та етапи розвитку предметної сфери політології, знати її цінності та досягнення.

РН-10 Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах.

4. Структура навчальної програми

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Україна у світовому цивілізаційному процесі: етнонаціональні та державотворчі виміри							
Тема 1. Етнос і нація: український контекст	9	2	2				5
Тема 2. Соціум, влада, право: від давнини до сьогодення	13	4	4				5
Тема 3. Культура Русі-України до модерної доби: вектори цивілізаційного розвитку	9	2	2				5
Тема 4. Українська культура ранньомодерної доби: проблема культурних орієнтирів	9	2	2				5
Модульний контроль	4	4					
Разом	44	10	10				20
Змістовий модуль 2. . Україна у світовому культурному просторі							
Тема 5. Культура України модерної доби: визначальні культурні проекти	9	2	2				5
Тема 6. Українська культура другої половини XIX ст.	9	2	2				5
Тема 7. Українська культура першої третини XX ст.	11	4	2				5
Тема 8. Українська культура в умовах тоталітаризму та посттоталітарного суспільства	13	4	4				5
Модульний контроль	4	4					
Разом	46	22	20				20
Підготовка до проходження контрольних заходів	30						
Усього	120	22	20				40

5. Програма навчальної дисципліни

ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I УКРАЇНА У СВІТОВОМУ ЦИВІЛІЗАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ: ЕТНОНАЦІОНАЛЬНІ ТА ДЕРЖАВОТВОРЧІ ВИМІРИ

Лекція 1 ЕТНОС І НАЦІЯ: український контекст (4 год.)

Визначення понять: «етнос» і «нація».

Формування і структура українського етносу.

Ідентичності домодерного часу.

Формування модерної української нації у ХІХ-ХХ ст.

Етнічні, національні та територіальні назви (українці, Русь, Малоросія, Україна тощо).

Культурний фундамент етносу і нації.

Багатоетнічність і багатонаціональність як один з головних чинників української історії.

Регіоналізм.

Основні поняття теми: етнос, нація.

Лекція 2 СОЦІУМ, ВЛАДА, ПРАВО: від давнини до сьогодення (4 год.)

Соціальна диференціація в домодерних і модерних суспільствах. Верстви і стани. Соціальна мобільність в домодерних і модерних суспільствах.

Особливості домодерної державності. Націоналізм і модерна державність. Бюрократія як опора модерної державності.

Традиції місцевого самоврядування.

Українські землі під впливом Російської імперії та Речі Посполитої: особливості розвитку.

Українське суспільство у загальноєвропейських процесах ХІХ ст.

Україна в імперському дискурсі: монархія Габсбургів, Росія, СРСР.

Формування української модерної нації в складі Австро-Угорської імперії. Формування громадянського суспільства Галичини.

Особливості розвитку східних та західних земель України в радянський період.

Радянський тоталітаризм.

Характеристика сучасного українського посттоталітарного суспільства.

Радянська «квазіцивілізація» чи євразійська цивілізація?

Правова культура: розвиток уявлень про злочин і покарання, власність, судочинство.

Основні поняття теми: соціум, держава, право.

Семінарське заняття 1
ЕТНОС І НАЦІЯ:
український контекст
(4 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Визначення понять «етнос» і «нація» та методологія дослідження етнічних і національних спільнот.
2. Східнослов'янські етнічні ідентичності домодерного часу.
3. Націотворення у східних слов'ян у модерну добу. «Український національний проект»: передумови появи, ідеологічна база та реалізація.

Рекомендована література:

- *Гнатюк О.* Прощання з імперією: Українські дискусії про ідентичність. – К. : Критика, 2005. – 528 с.
- *Касьянов Г.В.* Теорії нації та націоналізму. – К. : Либідь, 1999. – 352 с.
- *Мартин Т.* Імперія національного вирівнювання: Нації та націоналізм у Радянському Союзі (1923-1939 роки). – К. : Критика, 2013. – 640 с.
- *Миллер А.И.* «Украинский вопрос» в политике властей и русском общественном мнении (вторая половина XIX в.). – СПб. : Алтейя, 2000. – 260 с.
- *Плохий С.* Походження слов'янських націй: Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. – К. : Критика, 2015. – 430 с.
- *Рябчук М.* Від Малоросії до України: парадокси запізнілого націєтворення. – К. : Критика, 2000. – 304 с.

Семінарське заняття 2
СОЦІУМ, ВЛАДА, ПРАВО:
від давнини до сьогодення
(4 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Визначення понять: «суспільство», «держава», «право».
2. Руська вотчинна державність. Руська правда як історичне джерело.
3. Польська концепція станово-представницької держави та її рецепція у руських землях. Литовський статут як історичне джерело.
4. Специфіка українського козацького проекту державотворення.
5. Російський та австрійський абсолютизм: імперський досвід України.
6. Тоталітаризм в Україні.

7. Посттоталітарна Україна на межі ХХ-ХХІ ст. – «вікно можливостей»: від авторитаризму до ліберальної демократії.

Рекомендована література:

- *Когут З.* Російський централізм і українська автономія: Ліквідація Гетьманщини, 1760-1830. – К. : Основи, 1996. – 317 с.
- *Толочко А.П.* Князь в Древней Руси: власть, собственность, идеология. – К. : Наукова думка, 1992. – 224 с.
- *Яковенко Н.* Українська шляхта з кінця ХІV – до середині ХVІІ століття. Волинь і Центральна Україна. – К. : Критика, 2008. – 472 с.

ЛЕКЦІЯ 3
КУЛЬТУРА РУСИ-УКРАЇНИ ДОМОДЕРНОЇ ДОБИ:
вектори цивілізаційного розвитку
(4 ГОД.)

Язичництво східних слов'ян.

Християнізація. Феномен двовір'я. Роль церкви в культурному житті домодерних суспільств.

Русь між латинським Заходом і візантійсько-слов'янським Сходом: проблеми міжкультурних комунікацій.

Писемність і книжність.

Мовна культура: сакральна мова vs повсякденне мовлення.

Художня культура середньовічної Русі.

Культурна значущість приєднання руських земель до Великого князівства Литовського і Корони Польської. Проблема культурного регіоналізму. Інтеграція руських земель до польського соціокультурного простору.

Русь як периферія Ренесансу.

Друкарство та його революційне культурне значення.

Основні поняття теми: язичництво, християнізація, православ'я і католицизм.
Ренесанс.

ЛЕКЦІЯ 4
УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА РАНЬОМОДЕРНОЇ ДОБИ:
проблема культурних орієнтирів
(4 год.)

Конфесіоналізація культурного життя на початку ранньомодерної доби. Унійна ідея як чинник у культурному діалозі між католицьким Заходом і православним Сходом. Православний традиціоналізм.

Братський рух.

Львівський культурний осередок.

Острозький культурний осередок.

Київський культурний осередок. Києво-Могилянська академія.

Поглиблення культурного регіоналізму на тлі поділу українських земель між Річчю Посполитою та Московською державою (Російською імперією). Посередництво української інтелігенції в поширенні європейських цінностей в Московській державі у XVII – на початку XVIII ст.

Українське бароко.

Епоха Просвітництва. Секуляризація культури.

Основні поняття теми: Реформація і Контрреформація, церковна унія, братства, бароко, Києво-Могилянська академія, Просвітництво, секуляризація культури.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II
УКРАЇНА У СВІТОВОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ
ЛЕКЦІЯ 5
КУЛЬТУРА УКРАЇНИ МОДЕРНОЇ ДОБИ:
визначальні культурні проекти
(6 год.)

Культура як підґрунтя формування модерних східноєвропейських націй. Роль інтелектуалів у добу націотворення. Мова та історія як визначальні чинники національної культури.

Романтизм.

Культурні осередки першої половини XIX ст.: університети, панські садиби, салони, гуртки.

Значення Харківського університету в історії української культури. Харківські романтики.

Галицькі романтики – «Руська Трійця».

Феномен Тараса Шевченка.

Класицизм в архітектурі та образотворчому мистецтві.

Позитивізм. Реалізм у літературі та мистецтвах.

Проблеми інституціоналізації української національної культури. Друковане слово та шкільництво як засоби націотворення.

Вищі навчальні заклади, редакції друкованих видань та наукові товариства у системі культурних інституцій другої половини XIX – початку XX ст.

Модернізм та авангардизм.

«Розстріляне Відродження» 1920-х рр.

Українська культура при сталінському тоталітарному режимі. «Соціалістичний реалізм».

Українські інтелектуали-шістдесятники.

Український постмодернізм.

Культурний доробок української діаспори.

Сучасна українська історіографія історії цивілізацій.

Основні поняття теми: романтизм, класицизм, позитивізм, реалізм, модернізм, авангардизм, «Розстріляне Відродження», «соціалістичний реалізм», шістдесятництво, постмодернізм.

Семінарське заняття 3
КУЛЬТУРА РУСІ-УКРАЇНИ ДОМОДЕРНОЇ ДОБИ:
вектори цивілізаційного розвитку
(4 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Язичництво східних слов'ян як історико-культурне явище.
2. Християнізація Русі-України і її історико-культурне значення.
3. Русь-Україна між латинським Заходом і візантійсько-слов'янським Сходом: проблема культурних орієнтирів.
4. Вплив Ренесансу на теренах Русі-України.
5. Літературно-мистецькі набутки середньовічної Русі-України.

Рекомендована література:

- Історія української культури. – Т. 1–2. – К., 2001.
- *Ісаєвич Я.* Українське книговидання: витoki, розвиток, проблеми. – Львів, 2002.
- *Клейн Л.Б.* Воскрешение Перуна. К реконструкции восточнославянского язычества. – СПб., 2004.
- *Франклин С.* Письменность, общество и культура в Древней Руси. – СПб., 2010.
- *Шевченко І.* Україна між Сходом і Заходом. – Львів, 2001.

Семінарське заняття 4
УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА РАНЬОМОДЕРНОЇ ДОБИ:
проблема культурних орієнтирів
(2 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Барокова культура: загальноєвропейські тенденції і регіональна варіативність. Феномен українського бароко.
2. Київський культурний осередок XVII–XVIII ст. Значення Києво-Могилянської академії для ранньомодерної української культури.
3. Інтеграція України до російського імперського культурного простору.
4. Літературно-мистецькі набутки ранньомодерної Русі-України.

Рекомендована література:

- *Жолтовський П.М.* Художнє життя на Україні в XVI–XVIII ст. – К., 1983
- Історія української культури: у 5 томах. – Т.3: Українська культура другої половини XVII–XVIII ст. – К., 2003.
- *Шевченко І.* Україна між Сходом і Заходом. – Львів, 2001.
- *Saunders D.* The Ukrainian Impact on Russian Culture 1750-1850. – Edmonton, 1985.

Семінарське заняття 5
КУЛЬТУРА УКРАЇНИ МОДЕРНОЇ ДОБИ:
визначальні культурні проекти
(6 год.)

План заняття (перелік питань для обговорення):

1. Культурний процес у контексті формування модерної української нації. Роль інтелектуалів у націогенезі.
2. Культурні осередки: панські садиби, університетські міста, літературно-мистецькі салони і гуртки, наукові товариства.
3. Романтизм. Класицизм як художній стиль.
4. Позитивізм. Реалізм у літературі та мистецтвах.
5. Модернізм та авангардизм.
6. «Розстріляне Відродження» 20-х рр. ХХ ст.
7. Українська культура і радянський тоталітаризм: взаємини інтелектуалів і влади.
8. Українське шістдесятництво.
9. Український постмодернізм.
10. Проблема мультикультуралізму в сучасній Україні.
11. Місце України в системі світових цивілізацій. Поняття локальної (регіональної) цивілізації з гетерогенізованими особливостями.

Рекомендована література:

- *Грабович Г.* Шевченко як міфотворець: Семантика символів у творчості поета. – К., 1991.
- *Грицак Я.* Пророк у своїй вітчизні. Франко та його спільнота. 1856–1886. – К., 2006.
- *Колесник І.* Гоголь. Мережі культурно-інтелектуальних комунікацій. – К., 2009.
- *Луцький Ю.* Між Гоголем і Шевченком. – К., 1998.
- *Тарашинська Л.* Українське шістдесятництво: профілі на тлі покоління. (Історико-літературний та поетикальний аспекти). – К., 2010.
- *Шкандрій М.* В обіймах імперії. Російська й українська літератури новітньої доби. — К., 2004.
- *Шкандрій М.* Модерністи, марксистки і нація. Українська літературна дискусія 1920-х років. — К., 2006.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	6	6
Відвідування семінарських занять	1	5	5	5	5
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	5	50	5	50
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Лабораторна робота	10	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної Роботи	5	4	20	4	20
Виконання модульної роботи	25	2	50	2	50
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-
Разом		-	130		131
Максимальна кількість балів: 261					
Розрахунок коефіцієнта: $60:261=0,22$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Самостійна робота студентів полягає в ознайомленні (за власним вибором) з закладами культури – музеями, театрами тощо. Звітом за самостійну роботу є написання твору-есе з аналізом музейної експозиції, театральної вистави, концерту тощо.

Критерії оцінювання – кожна робота оцінюється у 5 балів.

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Глибина і повнота розкриття завдань	2 бали
2.	Повнота використання рекомендованої літератури	1 бали
3.	Обґрунтування висновків	0,5 бали
4.	Грамотність, стиль викладу, оформлення роботи	1 бал
5.	Обсяг виконаної роботи	0,5 бал

Завдання для самостійної роботи за темами:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів
1	Багатоетнічність і багатонаціональність як один з головних чинників української історії.	5	5
2	Українські землі під впливом Російської імперії та Речі Посполитої: особливості розвитку.	5	5
3	Художня культура середньовічної Русі.	5	5
4	Конфесіоналізація культурного життя на початку ранньомодерної доби.	5	5
5	Українська культура при сталінському тоталітарному режимі. «Соціалістичний реалізм».	5	5
6	Літературно-мистецькі набутки середньовічної Русі-України.	5	5
7	Українська культура і радянський тоталітаризм: взаємини інтелектуалів і влади.	5	5
8	Християнізація Русі-України і її історико-культурне значення.	5	5
	Разом	40	40

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі написання студентом модульної контрольної роботи.

Орієнтовні питання модульної контрольної роботи:

1. Руська вотчинна державність. «Руська правда» як історичне джерело.
2. Українські землі у складі сусідніх держав у XIV – XVII ст.: соціально-політичний аспект.
3. Специфіка українського козацького проекту державотворення. Запорозька Січ. Козацька держава за часів гетьманування Богдана Хмельницького.
4. Російський та австрійський абсолютизм: імперський досвід України кінець XVIII – початок XX ст.
5. Українська революція 1917–1921 рр.: проекти національного державотворення.
6. Тоталітаризм в Україні.
7. Український рух опору до тоталітарного радянського режиму після Другої світової війни.
8. Посттоталітарна Україна на межі XX-XXI ст. – «вікно можливостей»: від авторитаризму до ліберальної демократії.
9. Вкажіть визначальні риси міфології давніх слов'ян.
10. Розкрийте сутність феномену «двовір'я» в культурі домонгольської України-Русі.

11. Охарактеризуйте київський осередок розвитку української культури XVII–XVIII ст.
12. Вкажіть визначальні риси українського бароко як історико-культурного явища.
13. Розкрийте причини та наслідки інтеграції України до російського імперського культурного простору впродовж XVIII ст.
14. Визначте роль університетів як осередків культурного життя в українських землях у XIX ст.
15. Микола Гоголь і Тарас Шевченко: порівняльна характеристика на тлі соціокультурних процесів першої половини XIX ст.
16. Охарактеризуйте місце «Розстріляного Відродження» в історії української культури.
17. Визначте ідеологічний зміст і стилістичні риси «соціалістичного реалізму» в радянській художній культурі.
18. Визначте роль шістдесятників у новітній історії української культури.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Формою семестрового контролю є письмовий екзамен, під час якого студенти повинні дати відповіді на питання, що відбивають зміст навчальної програми. При оцінюванні відповідей враховуються їх аргументованість, рівень обізнаності з фактичним матеріалом та його новітніми науковими концептуальними репрезентаціями.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю:

- Руська вотчинна державність. Руська правда як історичне джерело.
- Польська концепція станово-представницької держави та її рецепція у руських землях. Литовський статут як історичне джерело.
- Український козацький проект державотворення.
- Українські землі під впливом Російської імперії та Речі Посполитої: особливості розвитку.
- Українське суспільство у загальноєвропейських процесах XIX ст.
- Російський та австрійський абсолютизм як історичний досвід для України.
- Радянський тоталітарний режим в Україні.
- Особливості розвитку східних та західних земель України в радянський період.
- Посттоталітарна Україна на межі XX–XXI ст. – «вікно можливостей»: від авторитаризму до ліберальної демократії
- Характеристика джерел для дослідження язичництва східних слов'ян.
- Східнослов'янське язичництво як культурно-історичний феномен.

- Цивілізаційні аспекти культурного розвитку Русі-Україні домонгольської доби.
- Культурно-історичне значення християнізації середньовічної Русі-України.
- Феномен двовір'я в культурі середньовічної Русі-України.
- Роль церкви в культурному житті середньовічної Русі-України.
- Книжність в культурі домонгольської Русі-України.
- Мовна культура домонгольської Русі-України.
- Жанрова розмаїтість літератури домонгольської Русі-України.
- Літописання в середньовічній Русі-Україні як історико-культурний феномен.
- Архітектура середньовічної Русі-України.
- Музичне мистецтво в середньовічній Русі-Україні.
- Образотворче мистецтво в середньовічній Русі-Україні.
- Цивілізаційні аспекти розвитку пізньосередньовічної культури Русі-Україні (XIII–XVI ст.).
- Мовна культура в пізньосередньовічній Русі-Україні (XIII–XVI ст.).
- Релігія і церква в соціокультурних процесах пізньосередньовічної Русі-України (XIII–XVI ст.).
- Книжність в культурі пізньосередньовічної Русі-України (XIII–XVI ст.). Характеристика Пересопницького Євангелія як історико-культурної пам'ятки.
- Кирилична друкована книга в культурі Русі-України кінця XV – початку XVII ст.
- Полемічна література кінця XVI – початку XVII ст. як історико-культурне явище.
- Європейський Ренесанс в культурі Русі-України XV–XVI ст. Гуманісти з руських земель Польського королівства.
- Барокова доба: європейський соціокультурний контекст і українська специфіка.
- Українська барокова архітектура.
- Українське барокове образотворче мистецтво.
- Український бароковий театр.
- Українська барокова література.
- Українська барокова музика.
- Освіта в українських землях у XVII–XVIII ст. Роль Києво-Могилянської академії в історії української культури ранньонового часу.
- Епоха Просвітництва в Україні: ідеологічні особливості і визначні представники.
- Український романтизм як історико-культурне явище.
- Класицизм в образотворчому мистецтві та архітектурі в Україні.
- Культурний процес в контексті формування модерної української нації (кінець XVIII – початок XX ст.).
- Роль Т. Шевченка в розвитку української національної культури.

- Розвиток української літературної мови: кінець XVIII – XX ст. Проблема правопису в контексті соціокультурних трансформацій.
- Розвиток музейництва і бібліотечної справи в Україні в XIX – на початку XX ст.
- Роль університетів у культурних процесах в Україні XIX ст.
- Роль української інтелігенції в соціокультурних процесах XIX ст.
- Українська реалістична проза другої половини XIX ст. як історико-культурне явище.
- Тенденції в образотворчому мистецтві в Україні другої половини XIX – початку XX ст.
- Стилїстика архітектури в Україні другої половини XIX – початку XX ст.
- Українська музична культура другої половини XIX – початку XX ст.
- Розвиток українського театрального мистецтва наприкінці XIX – на початку XX ст.
- Становлення і розвиток кінематографії в Україні наприкінці XIX – у першій третині XX ст.
- Модернізм як культурна парадигма: європейський контекст і українська специфіка (кінець XIX – перша третина XX ст.).
- Авангардизм в культурі України першої третини XX ст.
- Культурний процес під час Української революції 1917–1921 рр.
- «Розстріляне Відродження» і його місце в історії української культури.
- Українізація як явище в культурному житті Наддніпрянщини 20-х – початку 30-х рр. XX ст.
- Культурний процес в Україні в умовах сталінського тоталітарного режиму.
- «Соціалістичний реалізм»: виникнення, принципи, вплив на розвиток літератури і мистецтв в Україні.
- Культурні процеси в середовищі українських емігрантів впродовж 20-х – 30-х рр. XX ст.
- «Шістдесятники»: видатні постаті, творчі принципи, громадська діяльність і місце в історії української культури.
- Українське поетичне кіно 60-х – 70-х рр. XX ст. як соціокультурний феномен.
- Нонконформізм в художній культурі України 60-х – 80-х рр. XX ст.
- Науково-технічна культура в Україні другої половини XX ст.
- Українська музична культура другої половини XX – початку XXI ст.: напрями і стилі.
- Тенденції в культурі українського посттоталітарного суспільства (рубіж XX–XXI ст.).
- Постмодернізм в українській культурі.

- Формування масової культури в Україні: причини і наслідки.
- «Наївне мистецтво» («народний примітивізм») як феномен української художньої культури ХХ ст.
- Культурні здобутки української діаспори після Другої світової війни.

6.6. Шкала оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90–100	Відмінно — відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82–89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75–81	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69–74	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60–68	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35–59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом: **120 год.**

З них: лекції (**22 год.**), семінарські заняття (**20 год.**), самостійна робота (**40 год.**), модульний контроль (**8 год.**), семестровий контроль (**30 год.**)

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I				Змістовий модуль II			
Лекції (теми, бали)	Л 1 (1 б.)	Л 2 (2 б.)	Л 3 (1 б.)	Л 4 (1 б.)	Л 5 (1 б.)	Л 6 (1 б.)	Л 7 (2 б.)	Л 8 (2 б.)
Семінарські заняття (теми, бали)	С1. (11 б.)	С2. (22 б.)	С3. (11 б.)	С4. (11 б.)	С5. (11 б.)	С6. (11 б.)	С7. (11 б.)	С8. (22 б.)
СР (бали)	СР 1 (5 б.)	СР 2 (5 б.)	СР 3 (5 б.)	СР 4 (5 б.)	СР 5 (5 б.)	СР 6 (5 б.)	СР 7 (5 б.)	СР 8 (5 б.)
Поточний контроль (вид, бали)	Відповідь на семінарському занятті – 10							
Модульний контроль (бали)	Модульна контрольна робота - 50				Модульна контрольна робота - 50			
Підсумковий контроль (вид, бали)	Екзамен – 40							

8. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Історія української культури. - Т.1-4.- К., 2001-2008.
2. Історія української культури / Іван Крип'якевич (заг.ред.). - К., 2002.
3. Попович М.В. Нарис історії культури України / М.В. Попович. - К., 2001.
4. Українська культура: Лекції / Дмитро Антонович (заг.ред.). - К., 1993.

Додаткові:

1. Александрович В. Західноукраїнські малярі XVI століття. Шляхи розвитку професійного середовища / В. Александрович. - Л., 2000.
2. Брайчевський М.Ю. Утвердження християнства на Русі / М.Ю. Брайчевський. - К., 1988.
3. Грабович Г. До історії української літератури: Дослідження, есеї, полеміка / Г. Грабович. - К., 2003.
4. Жолтовський П.М. Художнє життя на Україні у XVI-XVIII ст. / П.М. Жолтовський. - К., 1983.
5. Ісаєвич Я.Д. Братства та їх роль в розвитку української культури XVI-XVII ст. / Я.Д. Ісаєвич. - К., 1966.
6. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми / Я.Д. Ісаєвич. - Л., 2002.
7. Когут З.-Є. Коріння ідентичности: Студії з ранньомодерної та модерної історії України / З.-Є. Когут. - К., 2004.
8. Мицько І.А. Острозька слов'яно-греко-латинська академія (1576-1636) / І.А. Мицько. - К., 1990.
9. Нічик В.М. Петро Могила в духовній історії України / В.М. Нічик. - К., 1997.
10. Овсійчук В.А. Класицизм і романтизм в українському мистецтві / В.А. Овсійчук. - К., 2001.
11. Огієнко І.І. Історія українського друкарства / І.І. Огієнко. - Либідь, 1994.
12. Реалізм та соціалістичний реалізм в українському живопису радянського часу: Історія, колекція, експеримент. - К., 1998.
13. Розстріляне відродження: Антологія 1917-1933: Поезія - проза - драма - есей / Юрій Лавріненко (упоряд.). - К., 2004.
14. Степовик Д.В. Українська графіка XVI-XVIII ст. Еволюція образної системи / Д.В. Степовик. - К., 1982.
15. Україна XVII ст.: суспільство, філософія, культура. - К., 2005.
16. Українське бароко: У 2 т. - Х., 2004.
17. Український авангард 1910-1930 років: Альбом. - К., 1996.
18. Українські гуманісти епохи Відродження: Антологія: У 2 ч. - К., 1995.
19. Фрис В.Я. Історія кириличної рукописної книги в Україні: X-XVIII ст. / В.Я. Фрис. - Л., 2003.

20. Хижняк З.І. Історія Києво-Могилянської академії / З.І. Хижняк, В.К. Маньківський. - К., 2008.
21. Чижевський Д.І. Історія української літератури / Д.І. Чижевський. - К., 2008.
22. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні / Д. Чижевський. - К., 1992.
23. Чижевський Д.І. Реалізм в українській літературі / Д.І. Чижевський. - К., 1999.
24. Чижевський Д.І. Українське літературне бароко: Вибрані праці з давньої літератури / Д.І. Чижевський. - К., 2003.
25. Чижевський Д.І. Філософія Г.С. Сковороди / Д.І. Чижевський. - Х., 2004.
26. Шевченко І. Україна між Сходом і Заходом: Нариси із історії культури до початку XVIII століття / І. Шевченко. - Л., 2001.
27. Яковенко Н. Нарис історії середньовічної та ранньомодерної України / Н. Яковенко. - К., 2005.
28. Яковенко Н. Паралельний світ. Дослідження з історії уявлень та ідей в Україні XVI-XVII ст. / Н. Яковенко. - К., 2002.

Англомовні

1. Bruski J.J. Między prometeizmem a reapolitik. II Rzeczpospolita wobec Ukrainy Sowieckiej 1921-1926 / J.J. Bruski. - Kraków, 2010. - 416 s.
2. Gołda-Sobczak M. Krym jako przedmiot sporu ukraińsko-rosyjskiego / M. Gołda-Sobczak. - Poznań, 2016. - 378 s.
3. Grzegorzczak T. Wyprawa Kijowska / T. Grzegorzczak. - Toruń, 2014. - 254 s.
4. Klimecki M., Karpus Z. Czas samotności. Ukraina w latach 1914-2018 / M. Klimecki, Z. Karpus. - Warszawa, 2018. - 336 s.
5. Klimecki M., Karpus Z. Walki o Lwów w listopadzie 1918 r. i wojna polsko-ukraińska. Bezpieczeństwo ludności polskiej, żydowskiej i ukraińskiej w stolicy Galicji / M. Klimecki, Z. Karpus. - Toruń, 2020. - 403 s.
6. Kolańczuk A. "Umarli, aby zmartwychwstała Ukraina". Uczestnicy ukraińskich walkj niepodległościowych w latach 1917-1921 - miejsca pamięci w Polsce / A. Kolańczuk. - Przemyśl, 2015. - 255 s.
7. Pisuliński J. Nie tylko Petlura / J. Pisuliński. - Toruń, 2013. - 480 s.
8. Shandor Vincent. Carpatho-Ukraine in the twentieth century: a political and legal history/ Shandor Vincent. - Cambridge: Harvard university press, 1997.- 321p.
9. Stryjek T. Ukraińska idea narodowa okresu międzywojennego / T. Stryjek. - Toruń, 2013. - 461 s.
10. Suliatytskyi M.I. History of Ukraine and Ukrainian culture: guide for foreign students / Suliatytskyi M.I., Butchak Kh.M. - Львів, 2019. - 214 с.
11. Szumiło M. Ukraińska Reprezentacja Parlamentarna w Sejmie i Senacie RP (1928–1939) / M. Szumiło. - Warszawa, 2007. - 325 s.
12. The future of the past: new perspectives on Ukrainian history/ ed. by Serhii Plokhyy; Ukrainian Research Inst. Harvard Univ. - Cambridge : Harvard University, 2016. - IX, 506 p.
13. Zilynskyj B. Ukrajinci v Čechách a na Moravě (1894) 1917–1945 (1994) / B. Zilynskyj. - Praha, 1994. - 128 s.